

Справа № № 5-1583км15

У першій інстанції справа № 183/6316/14

**▣ ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ СУД УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ**

**Ухвала
ІМЕНЕМ України**

**Колегія суддів судової палати у кримінальних справах
Вищого спеціалізованого суду України**

з розгляду цивільних і кримінальних справ у складі:головуючого Животова Г.О.,
суддів Єлфімова О.В., Квасневської Н.Д.,
при секретарі судового засідання Зінорук В.В.,
за участю прокурора Гошовської Ю.М.,
захисників ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3
перекладача ОСОБА_4,
виправданого ОСОБА_5,

розглянула 23 червня 2015 року в м. Києві кримінальне провадження щодо ОСОБА_5 за
касаційною скаргою заступника прокурора Дніпропетровської області на [вирок
Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 13 листопада
2014 року](#) та
[ухвалу Апеляційного суду Дніпропетровської області від 26 лютого 2015 року](#)

Вказаним вирокком місцевого суду, залишеним без зміни вищезазначеною ухвалою
апеляційного суду,

ОСОБА_5, ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянина України, не судимого, уродженця та мешканця
АДРЕСА_1, – виправдано за ст. 336 КК України через недоведеність, що в діянні
обвинуваченого є склад кримінального правопорушення.

Органом досудового розслідування ОСОБА_5 обвинувачувався у тому, що він, будучи
військовозобов'язаним та перебуваючи на обліку як рядовий запасу, 01.08.2014 в

приміщенні Новомосковсько-Магдалинівського ОМВК Дніпропетровської області в присутності працівників військкомату після проходження медичного огляду, за результатом якого визнаний придатним до військової служби, відмовився від подальшого призову за мобілізацією.

Суд виправдав ОСОБА_5, оскільки останній відмовився від виконання військового обов'язку через релігійні переконання та належність до релігійної організації «Релігійний центр Свідків Єгови в Україні», віровчення якої не допускає користування зброєю.

У касаційній скарзі прокурор порушує питання про скасування вказаних судових рішень з призначенням нового розгляду у суді першої інстанції через істотне порушення вимог кримінального процесуального закону та неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність.

В запереченні на касаційну скаргу прокурора захисник ОСОБА_1 просить залишити її без задоволення, як необґрунтовану, а оскаржені судові рішення - без зміни.

Заслухавши доповідь судді, пояснення прокурора, який підтримав скаргу, захисників ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3 та виправданого ОСОБА_5, які просили залишити оскаржені рішення без зміни, перевіrivши матеріали справи та обговоривши доводи касаційної скарги, колегія суддів визнає її такою, що не підлягає задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до ч. 3 ст. 373 КПК України виправдувальний вирок ухвалюється у разі, якщо не доведено, зокрема, що в діянні обвинуваченого є склад кримінального правопорушення.

Суд першої інстанції встановив, що ОСОБА_5 01.08.2014 з'явився за викликом для призову за мобілізацією до Новомосковсько-Магдалинівського ОМВК Дніпропетровської області та пройшов медичний огляд, але заявив про неможливість проходження військової служби у зв'язку із наявністю у нього релігійних переконань, які не дозволяють виконувати військовий обов'язок у будь-якому виді, та подав про це відповідну заяву. При цьому обвинувачений пояснив суду, що готовий виконати свій громадянський обов'язок перед державою на відновленні населених пунктів або в інший альтернативний військовій службі спосіб.

Встановлена судом й належність ОСОБА_5 до релігійної організації «Релігійний центр Свідків Єгови в Україні», яка у відповідності до Положення «Про Порядок проходження альтернативної (невійськової) служби», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 2066 від 10.11.1999, відноситься до переліку релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю.

За таких обставин суд обґрунтовано виправдав ОСОБА_5 через відсутність в діянні складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 336 КК України.

При цьому суд врахував наступне.

Згідно ст. 65 Конституції України, захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України, а за змістом ч. 4 ст. 35 основного Закону, ніхто не може бути увільнений від своїх обов'язків перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань. У разі якщо виконання військового обов'язку суперечить релігійним переконанням громадянина, виконання цього обов'язку має бути замінене альтернативною (невійськовою) службою.

Стаття 64 Конституції України забороняє обмежувати конституційні права та свободи людини і громадянина, крім випадків, передбачених Конституцією України та в умовах воєнного або надзвичайного стану, коли можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку цих обмежень, а на час призову ОСОБА_5 не було оголошено воєнного чи надзвичайного стану, що виключає можливість обмеження його права на проходження альтернативної (невійськової) служби.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу» право на таку службу мають громадяни України, якщо виконання військового обов'язку суперечить їхнім релігійним переконанням і ці громадяни належать до діючих згідно з законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю.

Відсутність можливості проходження ОСОБА_5 альтернативної (невійськової) служби в період мобілізації не може бути підставою для притягнення його до відповідальності за ст. 336 КК України.

Необґрунтованими є доводи прокурора в касаційній скарзі про те, що ОСОБА_5 не відноситься до жодної категорії військовозобов'язаних, визначених ст. 23 Закону України від 12.12.1991 «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», оскільки вказана норма закону передбачає, що не підлягають призову на військову службу під час мобілізації й «інші військовозобов'язані або окремі категорії громадян у передбачених законами випадках». Таким випадком є належність ОСОБА_5 до релігійної організації «Релігійний центр Свідків Єгови в Україні» з урахуванням положень Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу».

Відсутність в матеріалах справи заяви ОСОБА_5 до місцевої державної адміністрації про бажання проходити альтернативну (невійськову) службу не може бути підставою, усупереч твердженню прокурора в касаційній скарзі, для притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 336 КК України.

Виправдовуючи ОСОБА_5 суд обґрунтовано, усупереч твердженню прокурора в касаційній скарзі, послався на відповідні положення Європейської конвенції з прав людини та на рішення Європейського суду з прав людини «Баятян проти Вірменії», «Бухаратян проти Вірменії», «Цатурян проти Вірменії», «Стефанов проти Болгарії» й «Ерчеп проти Турції» в яких оцінювались релігійні переконання Свідків Єгови в частині відмови від військової служби як такої, незалежно від її виду і часу призову. При цьому Європейський суд з прав людини визнав, що гарантії ст. 9 Конвенції поширюються на

вищезазначені релігійні переконання, а притягнення до кримінальної відповідальності особи за реалізацію своїх релігійних переконань шляхом відмови від проходження військової служби є порушенням вказаної статті Конвенції.

Усупереч твердженням прокурора показання свідків ОСОБА_8 та ОСОБА_7 про відсутність механізму проходження альтернативної служби під час мобілізації не спростовують висновок суду про наявність підстав для виправдання ОСОБА_5 за ст. 336 КК України.

Отже, вирок місцевого суду є законним та обґрунтованим, а доводи касаційної скарги прокурора необґрунтовані.

Апеляційний суд ретельно перевірів доводи апеляційної скарги прокурора, який брав участь у розгляді справи судом першої інстанції, та, у відповідності до вимог ст. 419 КПК України, вмотивувавши свої висновки, обґрунтовано залишив її без задоволення, а вирок місцевого суду - без зміни.

Істотних порушень вимог кримінально-процесуального закону, які б перешкодили чи могли перешкодити повно та всебічно розглянути справу і постановити законні, обґрунтовані та справедливі рішення, при розгляді даної справи не було допущено.

Зважаючи на зазначене, керуючись ст. ст. 434, 436 КПК України, колегія суддів,

УХВАЛИЛА:

Вирок Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 13 листопада 2014 року та ухвалу Апеляційного суду Дніпропетровської області від 26 лютого 2015 року щодо ОСОБА_5 залишити без зміни, касаційну скаргу заступника прокурора Дніпропетровської області - без задоволення.

Ухвала набирає законної сили з моменту проголошення та оскарженню не підлягає.

Судді: Г. Животов О. Єлфімов Н. Квасневська

Підписуйтеся на сторінку ІРС в [Facebook](#) і [Twitter](#) – експертний погляд на законодавство і релігійне життя в Україні та світі.

Інститут релігійної свободи, Київ

www.irs.in.ua

Джерело: Єдиний державний реєстр судових рішень